

Tussenevaluatie KRW (Bijlage)

Mager/Bentvelsen

Bespreekstuk

Gevraagd besluit

1. Kennisnemen van de tussenevaluatie KRW en alle achterliggende documenten

De kern van het advies

Vlak voor Kerst 2024 is door het Ministerie van I&W, in samenwerking met heel veel betrokken partijen, het koepelrapport en de tussenevaluatie KRW opgeleverd en ook de Tweede Kamer gestuurd. Er is ook een advies van een externe adviesgroep opgevraagd. De stukken zijn hier te vinden:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/12/20/kamerbrief-tussenevaluatie-krw>

De stukken zijn op 20 januari alweer in het BO KRW besproken. De belangrijkste conclusies waren:

Een goed document, waarin veel meer dan bij eerdere nationale analyses samengewerkt is met de waterschappen en provincies. Er ligt nog een grote, urgente opgave voor ons. Vanuit het BO Water wordt gewerkt aan een document waarin alle betrokken partijen gaan aangeven wat zij extra kunnen doen om de KRW doelen zo veel mogelijk binnen bereik te krijgen. Het is niet doenlijk in deze oplegnotitie alle conclusies en inhoudelijke thema's van de tussenevaluatie allemaal de revue te laten passeren. We gaan ervan uit dat de waterschappen zowel ambtelijk als bestuurlijk ook via de RBO structuur geïnformeerd worden en meewerken aan dit hele proces. Vanuit de Unie van Waterschappen wordt er op een aantal generieke dossiers meegewerkt. Dit zijn (niet uitputtend):

- Vergunningverlening en handhaving op orde. Het lijkt erop dat op dit vlak inmiddels heel veel energie vrijkomt. De schone maaswaterketen en de pilots van HHNK en Wetterskip Fryslan, waarbij beter is gekeken naar de kwaliteit van het rioolwater in relatie tot de indirecte lozingen, lijken in vrijwel heel Nederland nu in snel tempo opgevolgd te worden waarbij ook de provincies initiatieven nemen. Ook VNO/NCW heeft een aanpak opgesteld om hun eigen leden te stimuleren om te beoordelen of de vergunning nog bij de werkelijke bedrijfsactiviteiten aansluit.
- RWZI's: Naast de implementatie van de richtlijn stedelijk afvalwater pakt de UvW ook het deelthema op: "rwzi's worden KRW -proof". Hierbij wordt nauw samengewerkt met de STOWA Communities of Practice. We vinden dat hier inmiddels ook belangrijke stappen gezet worden.
- Stoffenbeleid (gevaarlijke stoffen, waaronder PFAS), landbouwbeleid, mestbeleid, gewasbeschermingsmiddelen en glastuinbouw, invasieve exoten. Omdat de WWE en CWE op al deze onderwerpen al geïnformeerd wordt gaan we hier niet inhoudelijk op in. Wel constateren we, mede met de expertgroep, dat deze "aanpalende beleidsterreinen" ook bepalend zijn voor een goede waterkwaliteit.

Met betrekking tot het advies van de externe expertgroep: Als Unie herkennen we de adviezen en vinden het belangrijk dat deze serieus opgepakt worden.

Bestuurlijke aandachtspunten

Vanuit de Unie blijven we aandacht vragen voor het belang van een goede waterkwaliteit en de urgentie van dit dossier. We geven aan wat we als waterschappen doen en wat we van andere partijen verwachten. De Unie van Waterschappen stemt de inbreng in het BO KRW af met de waterschapsvertegenwoordigers in dit BO KRW, dat zijn in het algemeen de RBO-vice-voorzitters.

Als onderdeel van de KRW impuls zijn door Berenschot adviezen gegeven over de governance. Kort samengevat constateerde Berenschot dat er veel “vluchtheuvels” zijn die als excuus worden aangevoerd om niets te doen. Op basis van dit advies is door de Minister van I&W besloten om naast de RBO's ook directe, één-op-één gesprekken te gaan voeren met de gedeputeerden van alle provincies, om zo meer druk op de voortgang te zetten.

Risico's

Het is duidelijk dat de waterkwaliteitsdoelen niet in 2027 behaald zullen zijn. Naast de negatieve gevolgen voor het ecosysteem heeft dat ook een aantal juridische risico's. Deze worden ook in de KRW-impuls besproken.

Besproken in

De tussenevaluatie is in het BO KRW op 20 januari besproken. Deze mededeling is in de WWE besproken. Naar aanleiding daarvan is afgesproken dat er een extra overleg met een deel van de WWE plaatsvindt over een aantal strategische vragen die de huidige situatie oproept. Verder geeft de WWE mee: Pak de discussie over rolverdeling Rijk-regio op en ga na hoe we onze regionale verantwoordelijkheid in kunnen vullen.

Vervolg/Communicatie

In opdracht van het BO KRW wordt door alle partijen in kaart gebracht waar men een extra inspanning kan om de waterkwaliteit te verbeteren. Deze bijdragen worden in een extra actieprogramma gebundeld en de bedoeling is dat dit bij het BO KRW in april besproken wordt.

Begin februari is ook de beoordeling van de derde SGBP's door de Europese Commissie gepubliceerd. Deze beoordeling was uitermate kritisch en signaleert dezelfde knelpunten als de tussenevaluatie.

Op 18 februari is er een debat van de vaste Kamercommissie Water, waar dit onderwerp geagendeerd wordt.

De stand van zaken zal ook in een themabijeenkomst van de Kring Directeuren van Waterschappen worden geagendeerd.

In een informele (teams) bijeenkomst met Mobilization for Environment is door de MOB aangegeven dat zij de acties die nu opgepakt worden te langzaam vinden gaan. MOB wil naast inzet op het actualiseren van lozingsvergunningen, ook afdwingen dat waterschappen veel actiever aan de slag gaan met lokaal/regionaal maatwerkinstrumenten om de resterende emissies uit de landbouw te verminderen.